

TERESEDÉS

Ferencvárosi szívcsakra

Csontó Sándor

Leendő bakancslistánk egyik tétele lehetne, hogy a Kálvin tér felől indulva „átkrúdyzzuk” a Rádayt, azaz végigeszünk-iszunk benne minden gasztrolokalitást. Majd kikerkezve a térre nagy levegőt veszünk, és körülbokázzuk a templomot. Azután a Nándoriban flódnizunk, a zeneiskolában jódlizunk és kész. Mit nekünk Ibiza? Seychelle?

A Bakáts tér tudvalevőleg a francstad-ti lét örök körforgásának a helyszíne: születéstől a halálig, kórháztól a templomig, iskolától a házasságkötő teremig mindent egy helyen meg lehet találni, az embernek ki sem kell tennie a lábát. Ráadásul az életút alatt adódó apró-cseprő ügyeket manapság a kormányablakoknál intézhetjük el az itt székelő önkörében.

Csak tessék, csak tessék, folyton-folyvást! Ami itt nincs, az nem is hiányozhat! Ha mégis, akkor kívülebb tágasabb, el lehet innen menni. De levelet ne küldjön kiskegyed amonnan, mert egy fabatkát

sem ér a szavazata, legalábbis az alkotmánybírák szerint.

Erről persze a tisztességesen működő kilencedik kerületi elöljáróság nem tehet. A vérbeli ferencvárosi különben is mindhalálig az marad. Tárulnak viszont az ablakok a körül levő pompás bérházakban is minél szélesebbre, hogy *Ybl Miklós* tökéletes arányú alkotását tisztán láthassák. A kisebb költségvetésű pályázat győzedelmeskedett *Steindl Imre* neogót vázlata ellen. A rákosi homokon lévő telket még *Fellner János* bognármester ajándékozta 1795-ben az akkor alig

három éves Ferencvárosnak. A helybéli polgárok – kosárkötő, kordovános, molnár, sütő, halász és szappanos mesterek – áldozatkészsége nyomán 1822-től már állt egy kisebb templom, amelyet az 1838-as árvíz súlyosan megrongált.

A városrész 529 házából 438 összedőlt, 72 megrongálódott, és csak 19 maradt sértetlen. *Rottenbiller Lipót* pesti polgármester ténykedése után 1865-ben indult meg az újabb építkezés *Wagner János* vállalkozó által. A neoromán stílusú Bakáts téri Assisi Szent Ferenc főplébániát, avagy Belső-ferencvárosi plébániatemp-

Sebestyén László camera obscura felvétele

lomot 1879. április 24-én, *I. Ferenc József* és *Erzsébet* királyné ezüstlakodalma napján szentelték fel. A 66 méter hosszú és csak néhány centivel magasabb épület belső terét *Lotz Károly* és *Than Mór* 29 freskóval gazdagította, *Scholtz Róbert* díszítőfestéssel pingálta. *Walser Ferenc* öntödéjéből származó, 1562 kilós nagyharangjának felirata: „*A mélységekből kiáltok uram hozzád.*” (Ezt egy régi könyvben olvastam, mert lusta voltam felmászni odáig.)

Tulajdonképpen tévedés, elírás a tér elnevezése, hiszen az erdődi kerékgyártó fia, *Bakócz* avagy *Bakács Tamás* – a majdnem pápa – tiszteletére kapta nevét.

Majdnem *Szent Ferenc*nek köszönhettem életem első külföldi útját – ha nem számolom előtte a nyolc-tíz prágai sörtúrát –, vagyis a róla készült *Franco Zeffirelli* filmnek, a *Napfivér*, *Holdnővér*nek (1972). A történetet olyan dolgok teszik örökérvényűvé, mint a szeretet, a hit, a hűség, az önfegyelem, a jóra való törekvés. És a felülmúlhatatlan toszkán táj, amit *Gulácsy Lajos* egyedi, vizionárius módon tudott megjeleníteni. Ráadásul

Szerb Antal akkoriban tudatta velem, hogy „a földrajz a legerősebb afrodisiakum” és ezek után már nem volt más választásom, 1986 nyarán végigstopoltam Itáliát: Velence, Padova, Ferrara, Firenze, Assisi, Siena, Róma, Nápoly, le egészen Szicíliaig, Taormina és Siracusa. Nyakig mártóztam a művészetekben örök élményeket szerezve. Ez megint milyen jó lehet egy bakancslistához!

De visszakanyarodva Ybl mester művéhez, ráférne egy alapos ráncfelvarrás, amint a térre is. Ez a megújulás be van ígérve közel három éve. A tervek alapja, hogy az útburkolatokat a járda szintjére emelik, akadálymentesítve ezzel a gyalogos forgalmat. Biztosítják a bicikliseknek a biztonságos áthaladást, és az autósok számára rendezett parkolókat alakítanak ki, ami vélhetően kevesebbet jelent. Felfrissítik a zöldfelületeket is, díszburkolata lesz a térnek és egy szökőkút, valamint nyilvános wc is helyet kaphat.

Ha az épület kívülről is ragyogna, lebonthatnák végre az ocsmány ácsolatot a bejárata előtt. Mert Isten háza belülről

nagyon hatásos – garantáltan közelebb kerülünk önmagunkhoz – nem különben az altemploma. A huszonkétoszlopos katakombából felbotorkálva a napvilágra – hátra nem nézve! – magányosan kelünk át a Styx folyó vizén a hyperboreioszok földjére, hol felkődlik a homályból az Orfeusz söröző cégére.

Feloldozva bűneink alól adjuk fel az addigi kocsmákkal kapcsolatos sztereotípiákat, és ideiglenesen térjünk meg a sör istenéhez. A beltérben Orpheusz és Eurüdiké már 1985 óta randevúzik, persze csak a helyiség művészi falfestményein. A névadó lírai lantos még látványos ólomüveg kompozíciót is kapott. S jutna eszembe még számtalan szebbnél szebb dallam *Monteverdi*, *Telemann*, *Gluck*, *Liszt Ferenc*, *Offenbach* vagy *Stravinsky* kottáiból, ám mégis *Marcel Camus* feledhetetlen filmje, a *Fekete Orfeusz* (1959) ugrik be elsőként, amiben a szüzsét a Rio de Janeíroi karnevál idejére helyezték.

Halálosan jó benne a bossa nova. És Rióban rendezik idén a XXXI. nyári olimpiai játékokat. ●